

תת"ע 2777/04/13 - מדינת ישראל נגד בסט קאר חברה לשירותי רכב בע"מ ע"י מר קרויזר

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

תת"ע 13-04-2777 מדינת ישראל נ' בסט קאר חברה לשירותי רכב בע"מ
בפני כב' השופט דין סעדון

בעניין: מדינת ישראל

הנאשמה

נגד

bast k'ar chvra l'shervut'i r'chav b'u'm u'yi mar
k'roizer

הנאשמת

הכרעת דין

האישום

1. הנאשמת היא חברת השכירה. ביום 21.4.12 הודהק על הרכב הנאשמת דוח המיחס לנаг הרכב עבירה של עצירה (כולל העמדה או חניה) המפריעה לתנועה בגין לתקינה 71 (1) לתקנות התעבורה. העבירה יוכסה לנאשמת מכוח בעלותה ברכב בהתאם לסעיף 27ב' לפקודת התעבורה.

השתלשלות העניינים

2. הנאשמת פנתה מספר פעמים למפנ"א (מרכז פניות נהגים ארצי במשטרת ישראל) לצורך הסברת הדוח ע"י מר איין פישר (להלן: "התיר") שلطענתה שכר את הרכב ועשה בו שימוש במועד העבירה. **הפניה הראשונה** בכתב הייתה ביום 13.11.12. בمعנה לפניה זו השיב רס"מ יורם פרץ מمفנ"א כי לצורך בדיקת ההסבה נדרש הנאשمت להעביר עותק ברור של חזזה שכירות וצילום דרכון עם חוותmot כניסה ויציאה לאرض **"מאחר ובבדיקה במගרי המידע של מדינת ישראל הובר כי הגנדון לא שהה בארץ במועד העבירה"** [ת/3]. **הפניה השנייה** הייתה ביום 18.12.12. גם בمعנה לפניה זו שוב מר יורם פרץ והפנה את שימת לב הנאשמת לכך שעלייה להעביר אליו לצורך בדיקת הטענות עותק חזזה שכירות וצילום דרכון עם חוותmot כניסה ויציאה [ת/4]. **הפניה השלישייה** הייתה למעשה בקשה מטעם הנאשמת להישפט בגין חוותmot כניסה ויציאה [ת/2] השיב רס"מ פרץ כי בבקשת הנאשמת להישפט תקובד והזמנה לדין תישלח העבירה. בمعנה לפניה זו [ת/2] השיב רס"מ פרץ כי בבקשת הנאשמת להישפט תקובד והזמנה לדין תישלח אליה. מר פרץ הדגיש בمعנה לדברים שרשמה הנאשמת כי הדרישה לקבלת חזזה שכירות וצילום דפי הדרcdn הייתה **"לצורך ההסביר ולא סירוב לבקשתכם להסביר הדוח"**. כך או כך, לא נחה דעתו של התובע המוסמך מمفנ"א כי נסיבות המקרה מצדיקות ביצוע הסברת הדוח והמקרה התגלגל לפתחו של בימ"ש זה. במסגרת ישיבת ההקראה כפירה הנאשמת במיחס לה ונשמעו ראיות.

עמוד 1

פרשת התביעה

3. במסגרת פרשת התביעה העידו עורך הودעת תשלום הקנס, מר יורם איזמן. כמו כן העיד רס"מ יורם פרץ ממפנ"א ובאמצעותו הוגש ת-2/4 של תוכنم עמדתי לעיל וכן ת-5 שהינו פירוט כניסה ויציאה מן הארץ עליו הסטマー מר פרץ לצורך הטענה שהזוכה לעיל לפיה התיר לא שהה בארץ במועד העבירה.

פרשת ההגנה

4. במסגרת פרשת ההגנה העידו סמנכ"ל הנואשמת מר קרויזר ומර ולך מנהל מערכות המידע של הנואשמת.

5. באמצעות סמנכ"ל הנואשמת הוגש חשבונית [נ/1], צילום דרכון (**לא חותמות כניסה ויציאה**) [נ/2] והסכם שכירות [נ/3]. העד ציין כי הרכב נשוא דין זה הושכר למר Fisher Ian - נמסר לו ביום 19.4.12 והוחזר על ידו ביום 23.4.12 שעה 14.30. העד טען כי את הסכם השכירות המקורי שלח למשטרה "לפי בקשהה" בחודש דצמבר 12' במסגרת אותו מכתב בו ביקש הנואשמת להישפט בגין העבירה. העד ציין כי הסכם השכירות שהוגש נ/3 מהווה העתקה מדויקת של הסכם השכירות המקורי. העד ציין כי לא קיבל את מכתב מפנ"א מיום 1.1.13 בו נאמר לנואשמת כי בקשה להישפט תכובד ובה בעת נאמר כי עליה לשולח חוזה שכירות המקורי. העד ציין כי מכתב זה לא התקבל אצל הנואשמת. העד ציין כי שלח למפנ"א צילום ברשותנו את העתק של דף כניסה ויציאות ולכך לא נשלח למשטרה" עמ. 14 ש' 10-9]. העד נשאל אם פנה לתיר בעקבות הדוח שקיבלה הנואשמת ועל כך השיב "אתם פניתם אלינו זמן רב לאחר ביצוע הדוח, אנחנו לא פנינו לשוכר כי אנחנו יודעים שבדרך של שגרה המשטרה מעבירה את הדוח על שם מבצע העבירה בפועל ולא יועל שום דבר אם אני אפנה אליו והוא יאשר או יכחיש" [עמ. 5 ש' 22-20]. בתום עדותו הוגש תצהיר המשקף לטענת הנואשמת הסדר שקיים בין לבין מפנ"א ולפי מפנ"א מבצעת הסבה של הדוחות על שם מחזיקי הרכב במועד העבירה הרלוונטי על פי הסכם שכירות שנשלח אליהם בליווי בקשה עם תצהיר המתיחס ספציפית לאותו דוח. באותו מועד קבעתי כי התצהיר יתתקבל אולם שאלת משקלו תקבע בהכרעת הדיון.

6. מר ולך העיד בהרבה על אמצעי אבטחת המידע של הנואשمت ועל האופן בו מבוצעת "קליטת חוזה" שכירות רכב ועל היעדר יכולת - לרבות היעדר יכולתה של הנואשמת עצמה - להתערב בתוכנו של הסכם כזה לאחר שנחתם [עמ. 9 ש' 12-10].

דין והכרעה

7. הודעת תשלום הקנס האמורה נרשמה נגד הנואשמת בשל העובדה בעלת הרכב מכוח סעיף 27 בפקודת התעבורה הקובע: (א) **נעשה עבירה עבורה ברכב, רואים את בעל הרכב כאילו הוא נהג ברכב אותה שעה או כאילו העמידו או החנכו אותו במקום שהעמדתו או חנייתו אסורה על פי חיקוק, לפי העניין, זולת אם הוכיח מי נהג ברכב העמידו או החנכו כאמור או אם הוכיח למי מסר את החזקה**

ברכב (להלן - המחזיק) או הוכח שהרכב נלקח ממנו בלי ידיעתו ובלי הסכמוו. ודוק: סעיף 2ב לפקודת התעבורה יוצר חזקה שבדין אשר לצורך ערעורה והרמת הנטל לפיה נדרשת הנאשمت להרים את נטל הראייה על פי AMAZON הסטברויות המקובל במשפט אזרחי ואין די בהציג ספק סביר מקובל בפלילים (יעקב קדמי, **על הריאות**, חלק רביעי, 2009, 1674).

8. אין חולק כי הרכב היה רשום על שם הנאשمت במועד הרלוונטי. זהותו של מי שעשה שימוש בפועל ברכב בעית ביצוע העבירה לא הייתה ידועה לעורך הדוח ועל כן מכוח סעיף 2ב לפקודת התעבורה יוכסה העבירה לבני הרכב, היינו הנאשמת. הנאשמת מנסה בהליך זה להראות כי מי שהעמיד את הרכב או החנה אותו תוך ביצוע העבירה הוא התיר. לצורך כך, הוצג לעינוי פلت של הסכם שכירות שנחתם עם התיר. לאור עדותו של מר ולר מטעם ההגנה **אני קובע כי הסכם שכירות שהוצע [נ/3] מהווה רשותה מוסדית וככזו - קבילה** (לצורך תנאי הסף להכרה במסמך או פلت מחשב, כמו בענייננו, ברשותה מוסדית עיינו בסעיף 36 לפקודת הריאות).

9. אני דוחה את טענת הנאשמת כי העבירה למפני"א עותק חוזה שכירות המקורי וצילום עמודי דרכון עם חותמות. ע"ה 1 מר קרייזר ציין בסיכון כי לא היו ברשות הנאשמת דפי דרכון עם חותמות ולכן אלה לא הועברו למפני"א ומילא לא הוציאו במהלך המשפט. במצב ת/2 - מהוות תשובה למפני"א לבקשת הנאשמת ליחספט הכללת **לגרסתה** גם הצגה של חוזה שכירות המקורי - טוען מר פרץ ממפני"א כי **"התבקשתם להציג מסמכים נוספים: חוזה שכירות הרכב בשפה העברית וצלום דרכון..."**. מתחשובה זו, המאוחרת להעבירה הנטענת של חוזה שכירות המקורי, ניתן ללמידה בנקל כי לא צורף לבקשתיחספט חוזה שכירות המקורי. מר פרץ לא נחקר בנΚודה זו בחקירה נגדית והימנעות צו מחקירה בעניין מהותי עומדת לנאשמת לרועץ". **אני קובע אם כן כי הנאשמת לא המציאה חוזה שכירות המקורי ודפי דרכון עם חותמות לצורך ביצוע ההסבה.**

10. מר קרייזר הצבע בסיכון ההגנה על שורת פסקי דין המצדיקים את זיכייה של הנאשמת בדיון. רובם המכريع של פסקי דין אלה הם של בתי המשפט לתעבורה ברוחבי הארץ וככלא הם אינם מחייבים או מנחים בית משפט זה. פסק דין של בימ"ש המחויז בבאר שבע (כב' הנשיא י. אלון) מהוות הלכה מנחה אולם לטעמי הוא אינו פועל לזכותה של הנאשמת אלא לחובתה כפי שאפרט להלן.

11. לב ליבה של המחלקה, לטעמי, הוא בשאלת האם די בהציג הסכם שכירות, מהוות כאמור רשותה מוסדית, על מנת שהנאשمت תזכה בדיון וזאת בשעה שתובע מוסמך לא סבר כי אין מקום לביצוע הסבה ללא עיון בדף דרכון עם חותמות נוכחות כי במועד העבירה לא שהה התיר בארץ.

12. כעולה מסעיף 2ב (א) לפקודת התעבורה, על הנאשמת להוכיח במאזון הסטברויות מי נהג הרכב או למי נמסרה החזקה בו. כאמור, הסכם שכירות קביל מוציא את הנאשמת ידי חובתה אלא שבפסיקה נקבעה הלכה מנחה אחרת, לטעמי. כך, בפרשת תע"מ (אשד') 13-01-25176 מ"י נ' **שלמה תחבורה 2007 בע"מ** (לא פורסם) דין בימ"ש בשאלת דומה זו בה עסקין. באותו מקרה היה מדובר בסדרת דוחות חניה

שהוסבו על שם הנאשמת מכוח בעלותה ברכבים כאשר באותו מקרים הושכו כל הרכב לתיריהם שהו בישראל. ביום"ש מצין כי הנאשمت טענה באותו הילך כי "... הרימה את הנטול להoxicח כי במועד הרלוונטי לביצוע העבירה "בעל הרכב" היה המחזיק ברכב **מכוח הסכם השכירות שצורף לבקשת ההסהבה** וכי על אף נהלי העבודה הנוהגים לא הסתפקה הנאשמת במתן תצהיר בלבד, אלא צירפה גם את הסכם השכירות לבקשת ההסהבה".

בימ"ש הוסיף וקבע כי **"עjon בסעיפי החוק הנ"ל קובע כי הנאשמת עמדה בנטול להoxicח כי במועד העבירה לא הייתה המחזיקה ברכבים בהם בוצעה העבירה.** כמו כן, **הנאשمت הoxicחה כי די במסמכים שצירפה לבקשת ההסהבה שהגישה** וכי לא מוטלת עליה כל חובה אחרת. סבורני, כי אין יסוד בדיון לדרישת המאשيمة להציג העתק מדרכונו, או כל מסמך מזהה אחר של שוכר הרכב, שכן הנאשמת הציגה את המסמכים שהיו ברשותה ואשר توאמים את דרישות החוק. החוק אינו עושה אבחנה בין תושב ישראל לבין תושב בחו"ז ומשהoxicחה חברת ההשכרה, במועד הקבוע בחוק, מי היה שוכר הרכב, הרי שעל המאשيمة להסביר את הדו"ח על שם השוכר, בין אם הוא תושב הארץ ובין אם הוא תושב בחו"ז.

[הדגשה נוספת]

13. על פסק דין זה הוגש ערעור לבימ"ש המחזוי בבאר שבע (עפ"א 13-10-52287-2013 **עירית אשדוד נ' מ"י**) לא פורסם). **הערעור התקבל תוך שבימ"ש של ערעור קובע את הדברים הבאים היפים גם לעניינו:** **ראשית** - השאלה אםoxicח "בעל רכב" "למי מסר" את החזקה ברכב מסורה לשיקול דעתו של "תובע" כמפורט בסעיף 239(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי. **שנית**, דרישתו של "תובע" לקבל העתקי דרכון מחברת ההשכרה היא בגין סמכותו של התובע והינה "סבירה ביותר" זאת הואיל **"ובאמצעות מסמך זה - יכול"** "התובע" **לזודא ולאמת את נתוני תושב החוץ** (שעשה שימוש ברכב המושכר בישראל) ויאפשר לו **לעקוב אחר ביצוע המצאת הדו"ח בחו"ל** ואף **להיעזר לשם כך, במידת הצורך, ברשותו הנדרשת.**.

לגביו הטענה כי די בהסכם השכירות על מנת להוציא את חברת ההשכרה ידי חובתה על פי סעיף 27 בפקודת התעבורה קבע ביום"ש המשפט המחזוי כי **"איןני מקבל טענה זו שאיננה ממש העניין."** הווה אומר, בעוד שבימ"ש השלום סבר כי די בהציג הסכם שכירות על מנת להוציא את חברת ההשכרה ידי חובתה על פי סעיף 27 בפקודת התעבורה, קבע ביום"ש המחזוי כי הוא אינו מקבל טענה זו וכי על מנת לצאת ידי חובת סעיף 27 בדרישת הנאשמת באותה פרשה להציג העתקי דרכון בהתאם לדרישת התובע על פי היקף שיקול הדעת שמתיר לו הדין **לצורך ביצוע הסבה של הדוח.**

14. במקורה שלפנינו ההצדקה לדרישת צילום עמודי הרכון בצירוף חוותmot כניסה ויציאה מצויה בחששו של התובע כי התיר **לא שהה בארץ במועד העבירה** כפי שהבהיר לנאשمت במכתבי. לפיכך, לטעמי, בדיון ובנסיבות הוספה דרישת התובע לקבלת צילומי עמודי דרכון ובهم כניסה ויציאה. אין חולק כי הנאשمت לא העבירה **למפנה** א דפי דרכון של התיר עם חוותmot כניסה ויציאה. כפי שועלה מן הפסיכה שהובאה לעיל, לא היה די בהציג עותק שכירות מקורי - או רשומה מוסדית בדבר קיומו של הסכם שכירות זהה - על מנת

להוציא את הנאשمت ידי חובה על פי סעיף 27ב (א) לפקודת התעבורה.

הנאשמת טעונה כי דוח הכניסות והיציאות של התיר לא רצוי לעליו הסתמך התובע במפני"א [ת/5] אינה ראייה קבילה. אני מקבל טענה זו ואולם בד בבד אני סבור כי אין בה כדי לשיער לנאשמת בהליך זה. אכן, ת/5 אינה פרי עטו של מר פרץ אלא פרי מלאכתם של גורמים אחרים, חלקם לא יודעים כלל לבימ"ש. מר פרץ ציין בהגנותו בעדותו כי "אין להזה תעוזת עובד ציבור" וכי "זה על פי ממשק של מערכות שונות" [עמ. 3 ש' 25]. במלים אחרות, מדובר בדבר בעל עדות מפי השמעה/ לא הוכח כי המסתמן נכנס לגדר אחד מהריגיו של הכלל הפסול עדות מפי השמעה. עם זאת, ולטעמי, **אין הכרח** כי מאגר המידע עליו מסתמך התובע לצורך גיבוש עמדת השאלה אם לבצע את הסבת הדוח יהווה ראייה קבילה בהליך פלילי. אומר, בהדגשה רואיה, כי **מר פרץ לא חזר בו בחקירה נגדתו שהובעה בתכנתבת עם הנאשמת ולפיה במועד הרלוונטי לא שהה התיר בארץ.** מטעם ההגנה לא הובאה בנקודה זו כל ראייה לסתור, זולת הסכם שכאמור אין בו די. מטעם זה אין בידי לקבל את טענותיה ומענותיה של הנאשמת ביחס לפט 5/5 המצביע לטענותה על אונומליה בנסיבותיו ויציאותיו של התיר בישראל. בכל הבודד הראוי, שאלות בעניין זה הינה על הנאשמת להציג לעד התביעה שהסתמך על פט זה וכאמור ת/5 אינו מסמן קביל שניתן לבסס על תוכנו נמצא כלשהו. התיחסותו של מר ולר מטעם ההגנה لنנקודה זו הייתה שלא במקומה ומר ולר ציין, בהגינות הרבה, כי הוא אינו הגורם המוסמך והמתאים להחקיר על עניין זה. מטעם זה אינני סבור כי להשאפותיו של מר ולר בסוגית כניסה ויציאותיו של התיר בישראל יש משקל של ממש בהליך זה.

15. סמנכ"ל הנאשמת מר קרייזר הגיע לתצהיר המשקף נוהל הסבת דוחות. לטעמי אין ליתן כל משקל לתצהיר זה בגין ההליך וזאת מן הטעמים הבאים. **ראשית**, התצהיר עוסק בהsburgת דוחות על בסיס חוזה שכירות תוך שצווין בתצהיר כי "במידה ונדרש להציג העתק של החוזה המקורי מכל סיבה שהיא הרי כי הנ"ל יועבר תוך 10 ימי עבודה עם חותמת נאמן למקורו" (סעיף 16). כפי שנקבע לעיל - לא הועבר למפני"א ולא הוגש במסגרת הליך זה כל חוזה שכירות המקורי כך שהנוהל לא קיים להלכה למעשה במקרה זה. **שנית**, התצהיר עוסק בעיקר בסוגיית הכרה בחוזה השכירות כברשותה מוסדית. משהתקבלה הטענה כי פט המחשב מהו אכן רשומה מוסדית מתיiter הצורך לצורך בהתחייבות נוספת. על כן, ספק התחייבות לסוגיה של הסבת דוח כאשר מי עבר את העבירה לכארה הוא תיר בישראל. על כן, ספק מוסמך לדרוש מן הנאשמת את המסמכים שדרש לצורך ביצוע ההסבה. התובע, מר פרץ, כלל לא נחקר בנקודה זו בחקירה נגדית או לעניין קיומו של נוהל בין הצדדים בעניין הסבת דוחות של תיירים.

16. לאור האמור, ניתן היה לכארה לסבור כי בהליך בו עסקין יהיה די בהציג רשומה מוסדית קבילה המUIDה על השכרת הרכב לאדם אחר על מנת לצאת זכויות בדיון ולו מחמת הספק. אלא שלטעמי לא כך הוא. **ראשית**, וכי שקבע בימי"ש המחויז בפרשת **עיריות אשדוד**, אין די בהציג הסכם שכירות על מנת לצאת ידי חברה בנسبות בהן מבוקש לבצע הנטה במרקחה בו נוהג הרכב היה תיר. **שנית**, קביעה לפיה די בהסכם השכירה, צו יוצרת "מסלול עוקף" תובע מוסמך במפני"א לצורך ביצוע הסבה ומרוקנת מתוכן את שיקול דעתו לדרוש צילום דרכון או דפי דרכון, אם הוא סבור כי הדבר נדרש לצורך ביצוע ההסבה. על פי המסלול "העוקף", לא תבצע חברת ההשכרה הליך של הסבת הדוח מול מפני"א ותיאלץ לעמוד בדרישות של הצגת

דרכון או דפים מסויימים מהם אלא תבקש להישפט בעצמה בגין הדוח, תציג הסכם שכירות ותזוכה בדיון בשל הדוח שנרשם לחובתה. אינני סבור כי מדובר במצב דברים שנייתן לקבלו.

סיכום

.17

הנאשמת ביקשה מתובע מוסמך כמשמעותו בסעיף 239 לחוק סדר הדין הפלילי לבצע הסבת הדוח ע"ש תיר ששכר לטענתה את הרכב. התובע בדק את מאגרי המידע שעמדו לרשותו ועל בסיס המידע המצו依 שם דרש, להנחת דעתו, צילום עמודי דרכון עם חוותות וחוזה שכירות מקורי. בנגדו לנושא ההסבה המקורי שהנאשמת טענה כי היה קיים בין להפנ"א לא צורף חוזה שכירות מקורי ולא צורפו צילום עמודי דרכון עם חוותות. משלא עננה התובע לביצוע ההסבה בבקשתה הנאשמת להישפט וכפירה במינוichס לה תוך שהיא מציגה במהלך משפט ההוכחות רק עותק של חוות השכירות מהווה כאמור רשומה מוסדית. לא הוצג בשום שלב של ההליך ואף לפני דפי דרכון ובו חוותות כניסה יציאה של התיר. זאת, כאמור בנגדו להלכה מנחה של ביום"ש המחווי באර שבע הקבוע כי תובע כאמור רשאי ומוסמך לדרוש צילום דפי דרכון לצורך ביצוע ההסבה וכי אין בסיס לקביעת ביום"ש השלום לפיה די בהסכם שכירות לצורך ביצוע ההסבה או לצורך יצירת "ספק סביר" באשמה של חברת ההשכרה. כפי שקבעתי, אין לקבל מצב דברים בו דרישת מוסמכת וסבירה של תובע לקבלת העתק דפי דרכון לצורך הפגת החשש כי התיר לא היה בארץ תיינה באמצעות יצירת מסלול עוקף במסגרת תכוף הנאשמת במינוichס לה, תציג עותק הסכם שכירות מהווה רשומה מוסדית, ותזוכה בדיון; זיכוי שפירושו כי היה על התובע במפנ"א להיעתר לבקשתה להסביר את הדוח ע"ש התיר. נוכח כל האמור אין מקום לדעתו לזכות את הנאשמת בדיון מחמת קיומו של ספק רק ממשום שהוצג בהלן פلت מחשב של הסכם שכירות מהווה רשומה מוסדית.

התוצאה היא כי אני מרשים את הנאשמת במינוichס לה בכתב האישום.

ניתנה היום, יג ניסן תשע"ד, 13 אפריל 2014, במעמד הצדדים